

3XLUND

Bantorget, Sockertorget och Nordisk djungel i Stads-
parken. Tre platser där ett noggrant urval av nordiska
stensorter sätter sin prägel på ett växande Lund.

TEXT **PETER WILLEBRAND** FOTO **EDGE**

1. Djungel- upplevelser

ÅR 2009 INLEDDES förnyelsen av Stadsparken i Lund enligt ett förslag framtaget av landskapsarkitekt Ulf Nordfjell.

Tio år senare har projektet nått hela vägen. Den avslutande sista etappen Nordisk djungel invigs officiellt i september, men besökarna har redan hittat hit, inte minst barnfamiljer. Så är det också en djungel som bjuder in till närvaro, upptäckarglädje och interaktivitet. Många stannar upp vid dammens trädäck och det nya vattenfallet som strömmar fram genom en mur av skiffer. Barn klättrar på de omgivande stenpartierna. Och botten i det grunda vattnet mellan trädäcken har fyllts med mjuka stenar som gör det behagligt för den som låter fötterna vidröra dem.

– Det har funnits en nyfikenhet för projektet, kanske för att den här delen av parken tidigare varit lite outnyttjad. Jag själv vill att en park ska inbjuda till aktivitet, inte bara vara något vi betraktar på avstånd, säger Jonas Jiborn, landskapsarkitekt vid Edge i Malmö.

Han och kollegerna Ann-Sofie Larsson och Susanne Sixtensson har stått för gestaltningen, som fått göra avsteg ifrån de ursprungliga idéerna, bland annat av hänsyn till kulturhistoriska värden.

– Det gav samtidigt större frihet att tänka nytt, vilket jag gillade. Nordisk djungel är tveklöst ett av de roligaste projekten som jag har varit inblandad i, säger Jonas Jiborn.

MYCKET AV ARBETET med Stadsparken har kretsat kring att skapa utrymmen för ett större antal upplevelser och aktiviteter som vänder sig till alla, vilket Nordisk djungel är ännu ett tydligt exempel på.

– Dammen utgjorde till exempel en central del av parken, men det fanns inga direkta vägar att ta sig fram till den.

Nu kan besökarna promenera längs trädäcken som sträcker sig ut i dammen och slå sig ned på någon av bänkarna.

– Promenerar man mot parken från samma sida som Mejeriet blir trädäcken en naturlig väg in i parken, en tydlig och välkomnade entré, säger Jonas Jiborn.

Stenarbetena har genomgående haft stor betydelse för parkens gestaltning.

”Natursten är ett uråldrigt, tryggt och mångfacetterat material som kan användas på så många nivåer.”

Den skiffer – Oppdal och Offerdal – som nu återkommer i markbeläggning, murar, trappor, vattenfall och stenblock har använts i tidigare etapper, som den hyllade Solens och skuggans trädgård.

– Jag har alltid haft ett stort materialintresse och arbetat mycket med sten, men det här är första gången som jag har arbetat med skiffer. Det har varit en mycket positiv erfarenhet att upptäcka alla skiftningar som den kan förmedla. Dessutom är det en väldigt vacker och levande stensort, säger Jonas Jiborn.

ISKAPANDET AV Nordisk djungel har skiffer använts i olika format, allt från

38 ton block till detaljer som knyter samman platsen med hela parken.

– Det är också en av de stora styrkorna med att använda natursten, det är ett uråldrigt, tryggt och mångfacetterat material som kan användas på så många nivåer.

Jonas Jiborn gillar särskilt känslan av närhet och värme i materialet.

– Skiffen ger platsen liv och samlar bokstavligen värme till besökare som slår sig ned på ett av de av solen uppvärmda mörka blocken. Jag brukar tänka på hur mycket jag uppskattar den värme som graniten ger ifrån sig vid de stenbelagda kanalerna i Malmö. Jag tycker att skiffern förmedlar samma känsla här.

2. Sötsaker

Sockertorget ligger i den nya stadsdelen Sockerbruksområdet väster om Kung Oskars bro i Lund. Torget invigdes våren 2019 och har på kort tid blivit en naturlig mötesplats. Visionen för Sockerbruksområdet vid projektstarten för drygt tio år sedan var att stenstaden Lund skulle ta språnget över stationen och förenas med den övriga staden.

– Platsen runt Sockerbruksområdet låg lite undanskymd, trots att det bara är runt fem minuters promenad till centralen. Men i takt med att Lund har växt och förtätats har den öppnats och blivit en levande del av stadskärnan, säger Jeanette Nilsson, landskapsarkitekt på Edge som har gestaltat Sockertorget.

Edge har samarbetat nära Clara Lundqvist, Lunds kommuns landskapsarkitekt.

– Hela projektet har präglats av en hög ambitionsnivå i både materialval och utförande. Markbeläggningen består till större delen av marktegel, och vi sökte efter en ljus kontrast. Tanken på ett sockertema och att skapa "sockerbitar" kom ganska tidigt i processen, säger Jeanette Nilsson.

Vit granit återkommer både i markbeläggning och i de sittplatser – sockerbitar – som även fungerar som planteringskärl där vitstammiga himalayabjörkar och vitblommande perenner växer.

– Graniten är norska Ice Green. Den står för både kvalitet och hållbarhet. Vi använder den även som kontrastmarkering i trapporna, säger Jeanette Nilsson.

3. Tidlös mötesplats

Bantorget anlades vid Lunds central på 1850-talet, när järnvägen drogs fram. Torget har genom åren bytt skepnad flera gånger. Den senaste gestaltningen invigdes i december 2018. Och på kort tid har torget gått från att vara en plats som många bara passerade till att bli en grönskande, välbesökt mötesplats – en välkomnande entré. Den nya fontänen är torgets hjärta som människor samlas runt. Nya sittmurar och bänkar utgör inramningen.

Lunds kommun har stått för den nya utformningen, medan Edge bland annat har projekterat förfrågningsunderlag och bygghandlingar för ombyggnationen.

Omgestaltningen värnar både platsens historia och de anrika byggnaderna som ramar in torget. Klassiskt formspråk möter modernt. Hållbara material som granithällar, smågatsten och granitmurar har utformats för att låta torget fortsätta att åldras med värdighet.

Ett syfte med utformningen har varit att ge studentstadens många cyklister bättre förutsättningar, bland annat har cykelstråket över torget breddats och antalet cykelparkeringar utökats. Grönskan består av syrener och magnolior vilkas blomning är tätt förknippad med våren i studentstaden.

Marktegel och vit granit, effektivt använd i organiskt formade "sockerbitar", på Sockertorget. Stenleverantör Hallindens Granit, stenentreprenör Granum.

Fontänen är Bantorget's självklara hjärta, inramat av sittvänliga granitmurar. Stenleverantör Zaar Stone. Stenleverantör Hallindens Granit m fl.

